

762 PREMOGARJEV UBITIH V LETU 1922.

amo v novembru je 365 premogarjev darovalo svoja življenja na oltarju boga Profita.

SEDEM ŽIVLJENJ NA VSAH MILIJON TON PREMOGA.

Washington, D. C. — (Federated Press.) — Meseca novembra minulem leta je 365 premogarjev dalo svoja življenja zato, da se publika preskrbija s premogom. To je povprečno brez male sedem življenj na vsakih milijon ton nakopanega premoga, oziroma — dvakrat, toliko kot v prejšnjem letu.

Te številke, katero je objavil zvezni rudniški biro, so slab komentar k apelu zvezne premogarjeve komisije, ki je bila ustavljena zato, da "pošte fakt" zvezni premogarsko industrijski katera je pred kratkim apelala na rudarje, naj ne stavkajo več, temveč naj delajo za "ljudsko blagostanje" brez oziroma v meži in druge delovne pogoje.

V letu 1922. so premogarji prispevali za "ljudsko blagostanje" 1762 življenj svojih bratov, ki so bili ubiti pod zemljo. Da ni število večje kot je bilo leta 1921., namreč 1823 žrtev — je vzrok stavka, ki je trajala pet mesecov. V sedmih mesecih leta 1922. so premogarji nakopali 4.340.000 ton premoga za vsakega ubitega moža, dočim so v prejšnjem letu nakopali 3.890.000 ton.

Največji krvavi davki, ki se jih rudarji plačali za "blagostanje judstva" v Združenih državah, so bili v preteklem letu v sledenih krajih: Dolomite, Ala., 90 ubitih; Spangler, Pa., 77 ubitih; Cerillos, N. M., 7 ubitih in v Olyphantu, Pa., kjer so bili trije ubiti.

NEMOLJA JE USTAVILA INDUSTRIJE IN ŽELEZNICE.

(Nadaljevanje s prve strani.) nemški železničarji zapustili vlake.

Bojkot proti Franciji je zdaj splošen. Vse francosko blago, ki je že bilo na potu v Nemčijo, je bilo poslano nazaj. Vse nemške banke so po navodilu finančnega ministra nagnale, da ne bodo menjale, oziroma sprejemale čekov in denarnih nakaznic, ki so narejene na francoske in belgijske banke. Večina nemških vetrgev, ki so naročali blago iz Francije, je obvestila francoske trdke, da ne vzamejo več blaga.

To je nemška stran ekonomike vojne. Francoski na svoji strani so pričeli konfiscirati državne rudnike, železnice in podružnice državne banke. Privatnih podjetij nočejo konfiscirati, češ, da ne "marajo biti boljeviki", zagrozili pa so z ostro denarnino in zaporom kaznijo lastnikom privatnih industrij in rudnikov, ako ne bodo obratovali istih po načrtu francoskih oblastnikov.

Nekaj rudniških in drugih ravnateljev je že bilo aretiranih; poslani so bili v jedo v Dusseldorf in Francoskih smatrano za politične jetnike.

Iz Bavarske prihajajo poročila o prihajajoči fašistovski revolucijski.

Francozi naredi iz Ruhra separativno "državo."

Pariz, 20. jan. — Sedanja vojaka okupacija Ruhra je predhodnik novega dogodka, ki se morda izvrši v par mesecih. Zdi se, da Francozi ne bodo izlepa zapustili Ruhra in drugih pokrajin ob Reni, pač pa nameravajo narediti iz tega kosa Nemčije "novu državo", ki bo zajeza med Francijo in Belgijo.

Ruh je že danes "avtonomna dežela". Nemške oblasti so prenehale funkcionirati in Francozi so posegli tudi v notranje civilne zadave. Stvar pojde stopnjevoma in pod potrebnim kamoflažo. Najprvo bo imenovan vojaški govor in za njim pride civilni poglavar "neodvisne države". Vsa "neodvisnost" pa bo le navidezna, kajti francoski kapitalistični interesi bodo imeli vse gospodarsko življenje pokrajine pod svojo kontrolo. In to je, kar hoče Francija. Premog in jeklo! Italijani in Belgiji sta se zato pridružili Franciji, ker potrebujeta nemški premog.

Brez znanja angleškega jezika ne prideš nikamor. Spopolni si to znanje, tako ga se nimati. Naroči si "Slovensko-angleško slovnico", katero je izdala in ima na prodaj Književna matica S. N. P. J.

Razne vesti.

STEVIKE GOVORE, KAKO TRUSTI ODIRAO.

Ne odirajo pa samo konzumentov, ampak izkoričajo tudi delavce.

St. Louis, Mo. — Že več tednov nazaj so se pritožili ljudje, ki dajejo izven doma prati perilo, da jih državni prokurator Barret reši trusti peričnikov. Peričnikovi so se organizirali v organizaciji St. Louis Laundry Owners' Association, da narekujejo cene in izključijo vsako konkurenco. In državni prokurator je odgovoril na pritožbo, da pranje perila ne spada v trgovino, zaradi tega se proti-trustovski zakon ne razteza na peričnike. Ta odgovor je pa najbrž služil trustu peričnikov za nasvet, da lahko še bolj povlaščajo cene.

Treba je le tukajšnje cene primerjati s cenami v Kansas Cityju in na jasem smo, kako guli trust ljudi, ki morajo oddajati svoje perilo peričnikom, da ga operajo. Cenika je oskrbel John R. Boddie, mešeter v St. Louis.

	Kansas City	St. Louis
Sračja	22c	10c
Mehkih ovratnikov	4c	2c
Spodnja jopicica iz bom-baza	13c	10c
Par nogavic	8c	6c
Robec	4c	2c
Nočna sračja	18c	15c
Par manšet	9c	4c
Skupaj	\$2.61	\$1.63

Boddie je izdelal predlog, ki se predloži občinskemu svetu, katera daje mestu pravico, da ustvari svoje mestno pralnico, v kateri se bo pralo perilo.

Trust peričnikov je pričel pred tremi leti navajati cene navzgor. Izgovarjal se je, da so mežde višoke in da mora povlaščati cene. Delavci, ki delajo v pralnicah, niso organizirani. In od leta 1919. 20. so peričniki prav radi zniževali mredo svojim delavcem, ki so moralni sprejeti znižanje mežde, ker niso organizirani.

Ako mesto ustanovi svojo pralnico, tedaj bo moral trust peričnikov dolži s cenami. Ako mestni svet ne bo storil nihes v tem času, tedaj pojde peticija na državno legislaturo.

BELOPOLNA SIROVINA JE HOTELA UBITI ZAMORCA.

Misliš je, da se nahaja v Louisiani.

Chicago, Ill. — James Brougham Smith je prišel iz Louisiane v Chicago na konferenco, ki se vrši za gradnjo dobrih cest. Smith je misil, da ima v Chicagu pravice pobijati zamorce, kot se to vrši doli na jugu.

Sedel je v restavraciji pri večerji, ko mu je padel dolček. Mimo njega je šel zamorec, ki je imel narocje polno krožnikov.

"Pojdi sem niger," se je zadrl nad njim Smith, "in poberi ček." — "Niram časa", je odgovoril zamorec, "in ne imenuje me nigrarja", je odgovoril zamorec po hlevno.

Kajtor bi gad pletil Smitha, je bil na nogah in oddal je dva strela na zamorce. Sreča je bila, da sta krogli zgreli cilj. Na to je planil na zamoreca, ki je v strahu izpustil vse krožnike, da ga pobiye s samokresom na tla, ki ni hotel funkcionirati. Udaril ga je, padla sta na tla, in ko je vstopila policija, sta se obe valjala po tleh.

"Žentlemana" z juga so aretirali. Ko je stal pred sodnikom je rekel, da na jugu vsakdo nosi samokres. Obtožba se je glosila, da je nosil skrito orodje. Sodnik mu je odgovoril, da je bolje zanj, da ga v Chicago ne nosi in kaznival ga je s sto dolarji denarne globe, katero je Smith očitno plačal.

Kje je bil pa državni pravnik, da ni obtožil sirovine z juga zradi napada z strelnim oružjem in namenom, da izvrši umor? Ako bi bila predložena taka obtožba, bi dogodek ne končal tako dobro za "žentlemana" z juga, kajti dokazano je bilo, da je hotel za-

SKOP JE PADEL PO PASTORU GRANTU.

New York, N. Y. — Rev. Dr. Percy Stickney Grant, župnik episkopalne cerkve Vnebohoda na Fifth Ave., je dobil ultimat od svojega škofa, da mora preklicati, kar je govoril v svoji pridigli dne 14. januarja ali pa zapustiti cerkev.

Grant je dejal v dotednici pridiagi — kakor smo že poročali — da ne verjame, da je bil Kristus bog in da je delal kakše čudež.

Nova zmaga v Angliji.

London. — Arthur Henderson, znani delavski voditelj, ki je bil poročen pri zadnjih splošnih volitvah, je bil izvoljen poslanec v parlament zadnje sredo pri izrednih volitvah v Newcastlin. Delavska stranka ima zdaj 141 poslancev v nižji zbornici.

Nekdanji in današnji čudeži.

"Najmočnejši človek."

Kdo se ne spominja "najmočnejšega človeka na svetu", katerega je še pred par desetletji imel skoraj vsak cirkus in je bil med vsako potnjočko skupino komediantov. Njih dozdevno nadnaravno moč so očividci naravnosti občindovali in ko so govorili o njih so med hvalo še nekoliko več pridigli kot so videli, da jih tako "najmočnejši moč" na svetu res občindoval in ljude so komaj čakali, da zopet pridejo komedije ali cirkus, da bodo videli šudovita dela "najmočnejšega človeka." Nevedni ljude so strmel nad njihovimi deli in komedijant je s zamosavestnim nastopanjem znali ljudi še bolj pridobiti.

Zanimanje za take "močne ljude" je pričelo že v osmanskih letih v Nemškem in se je končalo pred desetletji. Ko se je doznelo, da je nešteto prej nepojmljivih "čudežev" samo laž, so pričeli tudi "najmočnejši ljude" postajati redkejši in se pojavljajo samo še v krajih, kjer se ne dejajo, da jih nihče ne razkrinja. Ko so pričeli smanstveniki preiskovati take predstave po komedijah in cirkusih, se je pokazalo, da ljude, ki nastopajo po cirkusih nimajo nikake nadnaravne moči, pač pa so precej premeteni in znajo s svojo spretnoto prevariti ljude.

Eina najbolj čudovitih predstav, ki so jo izvajali pred leti skoraj po vseh cirkusih in je vzbudila veliko senzacijo, je bila razbijanje kamenja s kovačkim kladivom na človeškem telesu.

To razbijanje kamenja se je izvrsilo s ponavljajočim močnim udarjanjem s kovačkim kladivom. Ko so komedijantje predstavili nekaj bolj navadnih svojih del, kakor dviganje kake zelo težke reči, lomljenje debelih konjkih kopit itd., je navadno "najmočnejši človek" na svetu, ki je bil glavna oseba v predstavljanju, legendi preko dveh stolov, tako, da je imel en stol pod rameni, druga pod koleni. Tako je od ramen do nog bilo vse telo "najmočnejšega človeka" v zraku.

Med rebra in spodnji del telesa so mu polohali težak kamen in eden njegovih pomočnikov, dobro izvesban moč, je s strašnim zaledom udarjal na kamen. V rezničnosti je bil resnično zaledom udarjal na kamen.

Na to je planil na zamoreca, ki je v strahu izpustil vse krožnike, da ga pobiye s samokresom na tla, ki ni hotel funkcionirati. Udaril ga je, padla sta na tla, in ko je vstopila policija, sta se obe valjala po tleh.

Da prepričajo gledalce, da so udarci resnični in je kamen pristan, so porabili za drobljenje kamen, ki ga je izbral občinstvo in se prej prepričalo, da ni že kje počen. Težko udarjanje je prenehalo, dokler ni kamen zletel na dvorje in padel s ropotom na tla.

V mnogih takih slučajih so se "močni moči" posluževali prav za - to pripravljenih granitnih plošč, ki so jih dali pod svojo cirniko oblike, da tako ni kamen preveč tiškal in se pri drobljenju niso ranili.

Očvidno je kaj takega mogoče samo fizično najbolj močnemu človeku, toda v resnici je tako predstava nekaj najenostavnnejšega in najtežjega kar je pri vsem. Je držanje kamen na telesu med senzacionalno predstavo. Namesto drugega Herkula-torej ljude pri takih predstavah ne vidijo draga kot navadnega smrtnika, ki je zmožen za kratko dobo držati kamen na trebuhi, a ima celo to pod obliko plošč, da ga preveč ne tišči.

Vse skupaj ni drugoga kot ne tak eksperiment nedelavnosti in mrtila. Ogromen kamen in nje gova velika teža sta ravno resila "najmočnejšega človeka". Če bi bil kamen mal in udarec s kladivom resničen, bi bil to smrčen ali pa zelo težka poškoda na koledjantu. Čim obeshejši je kamen in teži napravi teži kladiva, toliko manj je občutiti udarec, da oseba, ki je spodaj ter ima okoli trebuhu granitno ploščo, sploh ne občuti udara.

Da je že bolj razumljivo, kako je mogoče razbiti kamen na človeku, si predstavljamo na vrvi obesen kamen. Ako ga le udaremo s kladivom, se razleti. Razdebel pa se bo temprej, čim večja je njegova teža in koliko manj je tudi treba udariti, kolikor večji je. Ravno tako je s kamenom, ko je položen na človeško telo, kar je tudi skoraj kot bi bil obesen v zraku. Razbijanje kamenja na telusu torej ni drugega kot izvezbanost, o kakri nadnaravni moči onega, ki drži, da drugi razbijajo na njegovem telusu kamenje, ni niti misli.

Razno.

Operiran tiger. — V Veltheimu na Nemškem je dosegel cirkus z divjimi zvermi. Enemu najbolj divjih tigrov v cirkusu se je prilekel nekaj gnojiti v vratihi živali. In potreben je bila operacija, drugača bi bila žival poginila. Operacija sta se lotila dva misla zdravnikov. Spustili so tigra v drugo kletko, v kateri je bila napravljena vreča. Ko je žival skočila v drugo kletko se je vreča vročo, katere so potem hitro posvetili v vremi, da žival ni mogla gibati z nogami in grizeti. Spravili so na ta način zver na pripravljeni operacijski mizo in zdravnikata sta se lotila rezanja, kar sta dovrnila z velikim uspehom.

Skok Saharo z avtomobilom in zrakoplovem. — Zdajne čase so listi na Nemškem prinašali daljnino poročila o avtomobilni ekspediciji, ki je prišla dne 10. decembra v Tuggurtu, južnem delu Alžira in je imela končati 15. januarja v Timbuktu, na drugi strani Sahare, odkoder pa še ni poročila. Tu se gre za prvo vožnjo z avtomobilom preko Sahare, kajti je kmalu teda, ko so pričeli zgraditi avtomobile, so nemški potniki pričeli s poizkusom, da bi prevozili Saharo. V južnem Alžiru, v okraju Biškra, so prvo skupili avtomobile za v puščavo in res so se dobre obnesli preko poščene puščave. Toda, ko so pričeli bolj v notranjost puščine, so uvideli, da tudi Saharo ni povsed gladka ravan, temveč ima pod morsko gladino velike vdolbine, pa tudi pogorja, ki so radi strmin in prepadev v mnogih krajih nedostopna. Za tja torej niso bili primerni avtomobili in pridiranje naprej skoraj pustinje, saj jim je bilo nemogoče. V vojni so se takrat prometna sredstva zelo izpopolnila, posebno Anglešči so se prisadevali, da so za te kraje zgradili posebne vrste avtomobilov, ki obenem služi za letalo. Tako so se prisadevali Italijani med vojno, da bi zgradili potrebne stroje za prodiranje v puščavo, zlasti, ker bi radi prišli do redkih oaz v puščinah in so smeli hude boje v Tripolitaniji proti divjim afriškim beduinom, katerih pa v puščavi brez izpopoljenih strojev niso mogli zasedovati. Francozi so skušali pridržati skozi puščavo in svoje kolonije Alžira. Vsi skupaj so skušali med vojno, da bi se dala zgraditi železniška proga skozi puščavo, kar pa je bilo nemogoče radi vednega napadanja divjih rogov v puščavi. Med Konstantinom in Biškram so dolegi delali in mnogo iztevili jih je stala proga, ki je dolga 217 kilometrov, da so jo podaljšali do Tugartta. Nekaj mesecov pred izbruhom vojne so pričeli s podaljševanjem železniške naravnosti proti sredini puščave do oaze Wazia. Ta podaljšava bi bila dolga 160 kilometrov, a še danes ni dodelana. Če se bo kdaj posredila preko zrakoplovov, je sploh dvomljivo.

Radi neštetnih zaprek se torej prizadevajo več toliko za gradnjo železniške naravnosti proti sredini puščave do oaze Wazia. Ta podaljšava bi b

IVAN CANKAR:

Vrzdenec.

Moja mati je bila doma z Vrzdenca.

Ta vas je, pravijo, tam nekje v Horjulski dolini; jaz ne vem, če je res, ker je nikoli nisem videl in je tudi na nobenem življevodu ni zaznamovane. Ali da je na svetu in da je celo prav blizu, je čisto gotovo. Morda sem bil kdaj na dolgih svojih potih ponevedoma že ugledal, pa je nisem spoznal po imenu in mi je bila tudi in nema kakor vsaka druga vas. Zdi se mi prav zares, da sva nekoč stals z materjo na hribu ter gledala nanjo. Zgodaj zjutraj je bilo, mislim. V dolini so bile še bele megle, iznad megle se je vzdigal holme, na holmcu je bila cerkev z visokim obzidjem in na to cerkev je odseval ta nebeski svit. Izagnila je roko in je pokazala na cerkev. "Tam je Vrzdenec!" Njen glas je bil globok, mehak in zamisljen, kakor da bi rekel otrok: "Tam so nebesa!" In kakor da bi jetnik strmel skozi omrežje: "Tam je polje!" . . . Morda pa je vas čisto kje drugje in čisto drugačna in so bile vse to samo sanje.

Nikoli nisem bil na Vrzdenecu in nem, da nikoli ne bom. Tudi ne, če bi bil en sam korak do tja.

Spomnem se na to vas, kadar sem zelo potrl, ali zelo bolan. Takrat se mi približa, kakor se časih razboleli in preplašeni duni približa smrt. Prešinila me je nekoč misel, iz temne globočine, iz bolesti je bila segla, da bom ob tisti uri, ko se bo treba napraviti na zadnjo pot, ugledal s slamo krito kočo, kjer se je rodila moja mama, ugledal tudi še njeni zibek, z rdečimi srci pomaloči; in videl drobnega otroka v predolgem zelenem krilcu, njegove prve, neobogljene korake, silšil njegov tenki smeh, njegove jedljajoče, napol razumljive besede . . . in da bodo vse naokoli, kakor cvetice na polju, cvetele bele misli sreca, ki se ni bilo ranjeno od spoznanja. Prešinila me je taka misel in ne dvomin nč, da se bo res tako zgodilo. Ker spomin, ki se človeku oglaša iz onih krajev, ne laže nikoli.

Dan pred smrtnjo se je mati sebla. Bile je še pod mrak in truden sem bil. Mati je mirno sopla

in zdele se mi je, da spi; zato sem šel po prstih iz izbe ter se napotil k sosedu, da si odpočejem ob kozarcu vina. Ostal sem tam, dokler se mi ni dodobrega znodeilo. Ko sem se vrnil ter prišel svetlico, me je zgrabila za grlo nezna na groza. Materina postelja je bila prazna. Stal sem in trepetal in se nisem mogel geniti. Nič ne vem kako in nič ne vem kedaj sem se prestopil, hodil s svetlico v roki po izbi, po veči, in vse, kakor da hodi neki drugi, čisto tuj človek, jaz pa so stojim za mizo ter gledam in čakam, kdaj da bo opravil. Tako sem prišel skozi vežo in po dveh leseni stopnicah v malo kamnico, kjer je imela staro ženska svoj kot. Na postelji je ležala moja mati. Ko sem jo ugledal, mi je stisnilo, da kapljice izjelje sreči nekaj tako čudnega, da nikjer ni temu imena; bolest in ljubezen, oboje in še več. Mati je bila mlada, lica so bila zdrava, oči jasne in veseli, na ustnicah smehljaj. Gledala me je z nekako tiho, pritajeno prešernostjo, nespametnega otroka, ki trpeče, da sam ne ve zakaj.

"Kako ste prišli v to poselje, mati?"

"Sama sem prišla. Nikar ne ne misli, da sem tako hudo bolna! Če Bog da, bova kmalu na Vrzdenec. Saj se meniva že toliko let! Ko sem vstala, se mi je kar zdele, da bi se napotila na ravnost tja, pa nisem našla oblike. Kam ste jo spravili?"

Ob teh besedah, ob tem pogledu in smehljaju mi je bilo, da bi šel kam v samoto, v temo in tam potočil nebesom. Ker občutil sem, da je v kamnici še nekdo tretji, ki se sklanja nad našu bled in viseči ter našu posluša.

"Tista postelja tam ni prav postiana; peče me, kakor da ste mi nasuli žrjavice pod rjuhe. Tukaj je boljše, le malo dalje je. Saj bi že skoraj bila prišla do Vrzdenca, tako sem hodila. Stopim in tudi zid stopi na stran, kakor da bi se otroci lovili. Mislim, da bi si naročila voz do Vrzdenca, drugače ne prideva nikoli tja. Kako bodo gledali, ko se pripoveduje? Saj bi Mrovec dal voz, kaj ne?"

"Čemu bi ga ne dal?"

"Zares, čemu bi ga ne dal? Ravnost zjutraj se odpeljeva, nedelja bo in sonce. Jaz vsem, da bo vse lepo, kakor da bi bilo v svetem

pianu. Zgodilo pa se bo kmalu; nocejo še ne, ker je že noč, ali ju tri najbrži . . . stopi no k Mrovcu in poprašaj zaradi voza. . . Čemu jokaš?"

Vroče se mi je bilo izjilo iz oči in mi je žgalo na licu. Mati se je ogrla name z globokim, nemirnim, čudno plahim pogledom; obrnila je glavo k zidu, spet je bil bolan, ubog, od trpljenja in brdosti izsesan njen obraz.

Clovek, ki je imel pelin za kosi lo in pelin za večerjo, ki je škropil ljubezen, koderkoli je hodil, sam pa ni okusil nobene kapije, si natihem, prav na skritem dnu svoje duše ustvari svetle sanje, brez katerih bi moral skopneti od vsega hudega. Naprej se mu zasveti odnekod le prav ponizna lučka, spomin na nekaj millega, želja po nečem lepem, mehkem, kar morda nikoli nikjer ni bilo in nikjer ni. Luč pa je zmeren lepja in avetljiva, kolikor več je brdosti in kolikor bliže je odrešenje. Dokler se svetloba nazadnje veličastno ne izlije v ono, ki je zadnja in večna; ter je tako izpolnjena obljuba, sreča dana, in dosegeno plaščilo za verno zaupanje.

Spomnem se na Vrzdenec, kadar mi je v dušo mraz, kadar mi zahladil v lica tesnobni strah, ki je spomin na smrt. . . Kaj je res že bliži tisti čas, tista solinčna nedelja? Mrovec, pripravi brž voz, da se popeljeva z materjo na Vrzdenec!

Vol kot ženitovanjski posredovalec.

Jure iz Poljevega je peljal domov s trga novo kupljenega vola. Bila je nezna poletna vročina in vol in Jure sta komaj dihalo. Pač ni nikaka šala, napraviti dvakrat na dan pet ur dolgo pot v toliki vročini. Vsakih par korakov je pogledal belokosni vol nazaj na Jureta, ki je postil vajeti kar k ledjem, sam pa se trudil prizgati dolgo lešeno pipi. Katera mu nikakor ni hotela vječ. Sele ko se mu je posrečilo vigrati tobak v pipi, je Jure zopet z zadovoljstvom pogledal belega volička. Tako je šlo nekaj časa. Nenadoma je vol obstal in Jure tudi. "Naj si male oddahnje," si je mislil Jure, ki mu je tudi do-

bro dela senca obestnega drevoja. Pustil je vola, naj se malo poposeb ob cesti, sam pa je vzel iz malke trd kos klobase in se traga ovsenjaka ter vzel zalogsaj. Ko sta se malo odpodila in je Jure pojedel svojo malico, se mu je zdele, da je počitki dovoljen srepo gledevanje vanj in ni stopila nitki koraka nazaj. To ga je še bolj vježilo. "Da bi se od takega črnolasega ženčeta pustil tolci", se mu je ustavljal. Popadel je z grabljivo in jih ji izbuljil oči in šel po casne hoje dalje. "No — si je misil Jure — še bo tako šlo dalje, bova ob devetih zvezdah že doma."

Naenkrat se je zgodilo nekaj nepriskovanega, da, nekaj nezlišanega. Muha je morala pasti belkastemu volu v glavo, kajti ušesa je nagnil naprej, privzgnil rep, se obrnil s ceste pol na desno in zdirjal arborito piha preko cestnega jarka na travnik, v veliko presenečenje Jureta. Na travniku pa se ni vstavil temveč kar dirjal dalje v bogato Htino poleje.

Jure je stal onemel na sredini ceste in gledal za volom. Slednjič pa se mu vse je ploha povok. Volia je imenoval celo s šabo in fizil ga je primerjal. "Jaz ti bom še pomagal, zlodej vol!" je kričal nad njim, privzgnil preteče šabo in stekel za volom in vozom čez travnik. Nekaj časa še je vol kar urnih nog vozil po pšeničnem polju, ko je bil Jure bliže pa je hotel zdirjati, tedaj se mu je nekako spodtaknilo in padel v jarek, dokler pa za njim. Dekle se je rastogotila in ko je bila nad Juretom, ga je pričela teči iz nosa kri in pa čelu so se poznale krvave praski. Hudilo je bil nabit in sedel je ob jarku, radi holečin v nosu so mu pa silile kar sozne v oči.

"Zadavila bi me hila kmalu, je mislil in rekkel dekletu, ki ga je oddalec gledala: "Tako groha pa bi vendar ne smela biti". Kar na jok mu je šlo in molčal je. Dekletu je tudi šlo na jok, a to ga je prevzelo, da jo je dobročesen kot je bil, hotel tolaliti: "Saj ni nič, no, kaj jocel?"

"Sram me je, ker sem tako grdo podivjala." Jure je bil prav od srca vesel. "Kar nič ne porašča na to, je rekkel, sem bliže k meni se vedel in povedal ti bom, kako se mi je zgodilo z volom."

Sedla je k njemu in Jure je pripovedoval od začetka do konca, ona pa mu je pritrjevala in ko je rekkel, da je Jureto Jure iz Poljevega, je kar zarudela. "Jaz sem pa Lenka Vrtačnikova," je pripomnila in čez nekaj časa: "Saj sem vendar v dajnem sorodcu s teboj. Zlomka, da te nisem pravno spoznala."

"Podala sta si roke. Jure bi bil od samega veselja skakal in na vola v pšenici je čisto pozabil. "Kaj ne, da mi boš odpustil, ker sem bila danes tako surova proti tebi," ga je prosila. Ravnio ji je mislil redi, da to vse skupaj nič ni, ko se je nenadoma nečesa domisnil in mesto odgovora je hitro pritani Lenki poljub na rdeča ustva. "Slušam, Lenka ji je rekkel, jaz rabim ravnato gospodinjo kot si ti, ali bi hotela ti biti pri

"Podala sta si roke. Jure bi bil od samega veselja skakal in na vola v pšenici je čisto pozabil. "Kaj ne, da mi boš odpustil, ker sem bila danes tako surova proti tebi," ga je prosila. Ravnio ji je mislil redi, da to vse skupaj nič ni, ko se je nenadoma nečesa domisnil in mesto odgovora je hitro pritani Lenki poljub na rdeča ustva. "Slušam, Lenka ji je rekkel, jaz rabim ravnato gospodinjo kot si ti, ali bi hotela ti biti pri

takimi prijaki je obsula dekletu našega Jureta in mu obenem krepko pripalil z grabljivim držalom eno preko ramena.

To pa je zganilo Jureta, da je pozabil na vola in pšenico ter skočil pokonec proti dekletu, ki je z divjim čitanjem srepo gledevanje vanj in ni stopila nitki koraka nazaj.

To pa je zganilo Jureta, da je pozabil na vola in pšenico ter skočil pokonec proti dekletu, ki je z divjim čitanjem srepo gledevanje vanj in ni stopila nitki koraka nazaj.

"Zdaj je pa dovolj", je rekla Lenka in skočila pokonec. "Jaz moram še detelje nakositi. Kajne, Jure, da mi boš pomagal? Pogled, soisce je še zašlo. Saj boš nesij prenosil pri nas?" Zapeljala je vozico poleg pšeničnega polja in delišča, kjer je še vedno ležal belohrbnik, Jure pa je šel kost detelja.

V poznejših časih, ko je bila Lenka že dalj časa na Poljevevem, je včasih Jure v sijajem v očeh pripovedoval, kako se ima zahvaliti belorumenkastemu volu, da je prisel do pridne gospodinje.

meni za gospodinjo?" Dekle je nekaj časa molčala, pogledala v stran in rekla: "Samo, če ti dopadem!" Mesto odgovora je Jure zopet poljubil Lenko in to se precejkrat ponovil.

"Zdaj je pa dovolj", je rekla Lenka in skočila pokonec. "Jaz moram še detelje nakositi. Kajne, Jure, da mi boš pomagal? Pogled, soisce je še zašlo. Saj boš nesij prenosil pri nas?" Zapeljala je vozico poleg pšeničnega polja in delišča, kjer je še vedno ležal belohrbnik, Jure pa je šel kost detelja.

"Marčita se in hrite svoje glasile "Prosveto".

Hripavost

in katalj sta zelo nepristrena simptoma. Da preprečite težje posledice vzemite

Severa's Cough Balsam,

ki prinaša začeljeno in hitro pomlad. Imata ga pri roki v biki za zimsko maso.

Cena 25 in 50 centov.

Vprašajte po lekarjam.

Severov Almanach za leto 1922 je načrtovan. Dobe so po vash lastnosti, kar zavzame.

W. F. SEVERA CO.

CEDAR RAPIDS, IOWA

EMIL KISS, BANKIR

133 Second Ave.
New York City.

PRODAJA—PREPAIDS
(v naprej plačljene vožnje listke) za dopremne potnikov iz starega kraja preko Vash Frikomorskih Cr.

Listek (z telefonsko vrednostjo) stane od

ZAGREBA DO NEW YORK
\$105.— in \$15.— cesnai davok.

Pošljam denar v star kraj!

Plačam po 4% obrest na vloga.

Pišite na pojasnila na naslov:

EMIL KISS, BANKIR
133 Second Ave.
New York City.

Zapomnite si!

Poslužujte se pri Vaših davnih doživljajih vselej naše banke, katera slovi radi svojega točnega poslovanja in najnajbolj zvezne s staro domovino.

VAŠI PRIHRANKI

obrestujejo se z 4% letnimi obrestmi, aki jih vložite pri nas na

"SPECIAL INTEREST ACCOUNT".

Sigurnost zajamčena z najboljimi amerikanskimi bondi in nadzorstvom DRŽAVE NEW YORK.

Zajamčeno tudi točno in nezavilčeno poslovanje v vseh banknih poslih.

FRANK SAKSER STATE BANK
52 Cortlandt Street,
New York, N. Y.

Glavno zastopstvo, Jadranska Banka.

Kako posamezniki tako narod.

BESEDNJAK

angleško — slovenški Vam bo pomagalo pri izobražbi samega sebe, pri čitanju časopisov in knjig. Obseg okoli 25,000 angleških besed z izgovorjavo, prestavljeno na slovensko. Cena 5.00. Narodite ga zdaj za uporabo v zimskih večerih. Narodilo pošljite na

DR. F. J. KERN,
6223 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Ce so nimate Zormanovih najnajboljih slovenških pesmi (cena \$1.25), jih lahko naročite z besednjakom vred. Cena obem knjifam je \$6.00.

ZA KUHANJE PIVA DOMA

imamo v zalogi slad, hmelj, sladkor in vse druge potrebne. Poskusite in se prepričajte, da je domo pri nas, kuhanje vedno le najboljši in najcenejši. Dobiti je tudi zbirko sodov, steklenic in raznih lončev, itd.

Mi vam dostavimo naročilo po postopečnosti.

Grocerijem, sledičarjem in v prodajni zelznični domo primeren počustje pri večjih naročilih. Pišite po informacije na:

FRANK OGLAR,
6461 Superior Avenue, Cleveland, O.

NOVO LETO, NOVE URE, NOVE CENE.

Dobili smo v zaloge prave Engleške dobre tekni in prvi pogled kuhinje in nekaj delov novega. Dopisujte se na naši cepki na najnajboljše ure izvajalnice in s tem si prizemite delov.

Uro so vse pravljene, drže pravilne delovne sredstva in zanesljive.

<div data-bbox="672 963